

Sprawozdanie z działalności Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego Oddział „Beskid” w Nowym Sączu za 2023 rok.

Rok 2023 był trzydziestym czwartym rokiem działalności Oddziału od jego reaktywowania. Oddział posiada osobowość prawną i status organizacji pożytku publicznego. W 2023 roku do Oddziału wstąpiło 49 osób, na dzień 31 grudnia 2023 roku Oddział liczył 354 członków.

W dniu 20 kwietnia 2023 roku w odbyło się Walne Zgromadzenie Członków PTT Oddział „Beskid”, które podjęło uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za 2022 rok i przyjęciu znowelizowanego statutu.

27 maja 2023 roku w Miejskim Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie obradował Zjazd Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Oddział PTT „Beskid” reprezentowali: Jolanta Augustyńska, Katarzyna Hejmej, Paweł Myślik, Ryszard Malesza, Jakub Bryniarski, Dariusz Tambor i Zbigniew Smajdor.

Członkowie Oddziału w 2023 roku pełnili kierownicze funkcje w Zarządzie Głównym PTT: Jolanta Augustyńska – prezes, Katarzyna Hejmej – skarbnik, Paweł Myślik – sekretarz, Jakub Bryniarski i Mateusz Skupień – członkowie zarządu.

13-15 października 36 osób uczestniczyło w obchodach jubileuszu 150-lecia PTT w Kościelisku.

W 2023 roku Oddział zorganizował 57 wycieczek, w tym 48 jednodniowych i 9 wielodniowych oraz 1 pielgrzymkę. Podczas niedzielnych wycieczek jednodniowych wędrowano po Tatrach, Niżnych Tatrach, Beskidzie Sądeckim, Wyspowym, Niskim, Żywieckim, Gorcach, Pieninach, Górach Czerchowskich, Choczańskich, Lewockich, Słowackim Raju, Szariskich Wierchach, Magurze Spiskiej, Pogórze Ciężkowickim i Wiśnickim. Wycieczki wielodniowe to: wakacyjna wyprawa do Skandynawii, szlak winny do Albanii, Koguci Grzebień w Rumunii, Mała i Wielka Fatra, Niżne Tatry, przejście Głównego Szlaku Świętokrzyskiego, zimowe i jesienne Bieszczady oraz narty w Górach Sanocko-Turczańskich.

Część z tych wycieczek jest organizowana cyklicznie od wielu lat i cieszy się nieśląbnącym zainteresowaniem. Do takich należą: kolędowanie w Kamiannej w Święto Trzech Króli, połączone z ubieraniem choinki dla zwierząt, Radziejowa na kreczę w drugi weekend lutego, w rocznicę ślubowania absolwentów pierwszego kursu przewodnickiego PTT, zimowe i jesienne Bieszczady, Niedziela Palmowa w Lipnicy Murowanej, Wielkopiątkowa Droga Krzyżowa na Mogielicy, lany poniedziałek na Łabowskiej Hali, krokusy w Gorcach lub Tatrach, wyprawa do Rumunii w weekend Bożego Ciała, przejście w ostatnią niedzielę czerwca historyczną trasą pierwszej wycieczki sądeckiego PTT z Piwnicznej przez Radziejową do Rytra, połączone ze smażeniem jajecznicy, blisko trzytygodniowa wakacyjna wyprawa w góry Europy, Rajd Kurierów Sądeckich, szlak winny, symboliczne zakończenie sezonu, cmentarze I wojny światowej na Święto Niepodległości, mikołajkowa Babia Góra, pasterka na Wiktorówkach i spotkanie w drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia na Łabowskiej Hali.

W wycieczkach tych uczestniczyło 2080 osób. Średnio na jedną wycieczkę przypadło 36 uczestników. Wycieczki były prowadzone społecznie przez 15 przewodników: Aleksander Groński – 25, Piotr Połomski – 13, Krzysztof Jankowski – 10, Robert Cempa – 4, Władysław Łoboz, Zbigniew Smajdor, Małgorzata Woźniak (Kiełbasa) – 3, Kazimierz Fyda – 2, Robert Biernacki, Jakub Bryniarski, Maria Dominik, Katarzyna Fudacz, Jerzy Gałda, Michał Osysko, Mateusz Skupień – 1.

Opierając się na statystycznych wyliczeniach, 16 kwietnia podczas wycieczki na Magurki w Gorcach mieliśmy 100 000 uczestnika wycieczek Oddziału „Beskid” PTT w Nowym Sączu, licząc od reaktywowania w 1990 roku. Tym wyjątkowym uczestnikiem, który na trwałe zapisze się w historii Oddziału okazała się Ania Zaremba.

Oprócz wycieczek, które są podstawową formą działalności odpłatnej, Oddział organizował inne wydarzenia powiązane z turystyką, edukacją i ekologią. Uczestniczył też w wydarzeniach organizowanych przez samorządy i inne instytucje.

W styczniu, w restauracji „Gondola” zorganizowaliśmy spotkanie opłatkowe członków Oddziału połączone z zabawą taneczną. Ponadto, korzystając z zaproszenia, uczestniczyliśmy w spotkaniu opłatkowym przewodników w Kamiannej oraz w noworocznym spotkaniu przewodników w Muszynie.

Delegacja Oddziału wzięła udział w Zimowych Spotkaniach PTT w Górach Świętokrzyskich.

Kontynuując współpracę ze szkołami i przedszkolami w zakresie propagowania turystyki górskiej wśród dzieci i młodzieży, Jolanta Augustyńska i Władysław Łoboz odwiedzili w styczniu Szkołę Podstawową nr 2 w Nowym Sączu. W podobnych spotkaniach w listopadzie i grudniu wzięli udział Zbigniew Smajdor i Władysław Łoboz, spotykając się z uczniami Szkoły Podstawowej nr 9 w Nowym Sączu i Szkoły Podstawowej w Gołkowicach. Podczas takich spotkań opowiadamy uczniom o historii i działalności Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, przybliżamy piękno gór, zachęcamy do aktywności fizycznej i obcowania z przyrodą, mówimy o zasadach bezpieczeństwa w górach, a także prezentujemy sprzęt turystyczny i wspinaczkowy. Ze spotkań tych skorzystało blisko 100 uczniów.

Przewodnicy i członkowie Oddziału w marcu wzięli udział w 38 Ogólnopolskiej Pielgrzymce Przewodników Turystycznych na Jasną Górę, zorganizowanej przez przewodników z Krakowa.

Kontynuowaliśmy akcje ekologiczne. W kwietniu przeprowadziliśmy piąte sprzątnięcie Nowego Sącza pod patronatem Prezydenta Miasta Ludomira Handzla. Tym razem posprzątałyśmy brzegi rzeki Dunajec, miejsca spacerów i wypoczynku mieszkańców miasta. Zebraliśmy 2 tony śmieci. W maju członkowie Szkolnego Koła PTT w Łabowej, przy wsparciu dorosłych sprząkali rejon Babiej Góry w Beskidzie Żywieckim.

W majowy weekend wzięliśmy udział w pierwszej edycji akcji „Wiosna w lesie”, czyli społecznego obchodu lasu, podczas którego uczestnicy mogli odbyć spacer z leśnikiem w terenie i dowiedzieć się jak funkcjonuje las, jak bardzo jest to złożony organizm, jak wiele pełni funkcji i na czym polega praca leśnika.

Podczas symbolicznego zakończenia sezonu, które odbyło się w Łomnicy Zdroju podsumowano akcję zdobywania „Swojego Mount Everestu”, która polega na sumowaniu wysokości najwyższych szczytów z wycieczek, w których się uczestniczyło i podzieleniu przez wysokość Mount Everestu. Wynik jest odzwierciedleniem turystycznej aktywności. W 2023 roku do konkursu przystąpiło 5 osób. W kategorii do 15 lat zwyciężyła Ania Zaremba, w kategorii 15-40 lat zgłoszeń nie było. Najliczniej obsadzoną kategorią był przedział wiekowy 40-60 lat. Tu najlepszy okazał się Paweł Kościsz, a kolejne miejsca przypadły Małgorzacie i Woźniak i Andrzejowi Zarembie. W kategorii powyżej 60 lat nie miał sobie równych Aleksander Groński, osiągając wynik 6,37 Everestu, najwyższy wśród wszystkich uczestników. Nagrodami w konkursie były książki o tematyce górskiej i kubki termiczne z logo PTT Beskid. Specjalne wyróżnienie prezesa Oddziału za zdobywanie swojego Mount Everestu otrzymała Czesława Janik - najmłodsza duchem Seniorka Oddziału.

Na różnych płaszczyznach współpracowaliśmy z Urzędem Miasta Nowego Sącza. Jolanta Augustyńska była członkiem komisji konkursowej opiniującej oferty w otwartych konkursach ofert. Na przełomie 2022 i 2023 roku prezes i skarbnik Oddziału brali udział w serii dwunastu szkoleń „Podstawy księgowości i finansów dla NGO”, a w grudniu w szkoleniu „Zamknięcie roku i sprawozdawczość w NGO”. Szkolenia te organizowało Biuro Aktywności Obywatelskiej Urzędu Miasta Nowego Sącza”. W sierpniu i wrześniu uczestniczyliśmy w dwuetapowych konsultacjach w sprawie „Programu Współpracy Urzędu Miasta Nowego Sącza z organizacjami pozarządowymi w 2024 r.”. We wrześniu zaprezentowaliśmy się w formie stoiska na Święcie Nowosądeckich Organizacji Pozarządowych w Parku Strzeleckim i wzięliśmy udział w spotkaniu integracyjnym z okazji tego wydarzenia, zorganizowanym przez Urząd Miasta w Manufakturze na Miasteczku Rowerowym. Korzystając z zaproszenia Urzędu Miasta byliśmy obecni na wręczeniu Tarcz Herbowych Pałacowi Młodzieży i Chórowi Scherzo w Miejskim Ośrodku Kultury.

Współpracowaliśmy z Nowosądecką Izbą Turystyczną, której jesteśmy członkiem. Jolanta Augustyńska pracowała w Komisji Rewizyjnej NIT. W czerwcu prezes Oddziału wziął udział w Walnym Zgromadzeniu NIT. Zgłosiliśmy swoje propozycje w konkursie o „Sadecki Laur Turystyczny 2023” i uczestniczyliśmy w Sądeckich Obchodach Światowego Dnia Turystyki, które odbyły się we wrześniu w Nawojowej. W ramach tychże obchodów wzięliśmy udział w spływie łodziami po rzece Poprad z Piwnicznej do Rytra i w spotkaniu integracyjnym Branży Turystycznej Sądeczczyzny w Perle Południa.

Aktywnie włączaliśmy się w wydarzenia organizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. W kwietniu wzięliśmy udział w konferencji „4 lata dla Małopolski. Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2023”. Zgłosiliśmy Polskie Towarzystwo Tatrzzańskie Oddział „Beskid” do konkursu „Kryształ Soli” dla najlepszej organizacji pozarządowej w kategorii „Sport, ekologia i turystyka”. W grudniu prezesi Oddziału uczestniczyli w uroczystej gali wręczenia nagród Województwa Małopolskiego „Kryształ Soli” i „Amicus Hominum” w Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie.

Uczestniczyliśmy też w wydarzeniach, których inicjatorem było Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu. We wrześniu byliśmy obecni na konferencji „Apiturystyka szansą rozwoju Sądeczczyzny” w ramach wystawy AGRO Nawojowa, a w grudniu na Forum Sądeckich Organizacji Pozarządowych.

Na lokalnym gruncie współdziałaliśmy z Fundacją Sądecką i Społeczno-Kulturalnym Towarzystwem „Sądeczanin”. Na początku roku uczestniczyliśmy w gali „Sądeczanina Roku 2022” i gali „Nagrody Literackiej im. ks. prof. Bolesława Kumora” oraz w V Sądeckich Targach Książki. Wszystkie te wydarzenia odbyły się w Pijalni Główniej w Krynicy Zdroju. W kwietniu prezesi Oddziału byli aktywnymi uczestnikami seminarium „Środowisko naturalne – atut, czy przeszkoda w rozwoju”, które odbyło się w siedzibie Firmy WIŚNIEWSKI w Wielogłowach. We wrześniu członkowie Oddziału pomagali jako wolontariusze w organizacji Festiwalu Biegowego i Festiwalu Lachów i Górali w Piwnicznej. W ramach festiwalu odbył się panel dyskusyjny pod hasłem „Rowerem po wypoczynek na sądeckiej wsi”, w którym jednym z dyskutantów był wiceprezes Oddziału Władysław Łoboz. Byliśmy obecni na spotkaniach promocyjnych kwartalnika „Sądeczanin Historia” oraz na seminarium „Nowoczesny Patriotyzm” w Grybowie.

Nawiązaliśmy partnerskie kontakty z Fundacją IDEANOVA. W czerwcu zostaliśmy zaproszeni do debaty społecznej w sprawie budowy schroniska na górze Jeżowa Woda w Beskidzie Wyspowym, która odbyła się w Przyszowej. Z kolei we wrześniu, także w Przyszowej, uczestniczyliśmy w uroczystej gali rozstrzygnięcia konkursu na projekt schroniska. W listopadzie byliśmy obecni na odsłonięciu 24-godzinnego zegara słonecznego w Krakowie, jednego z projektów architektonicznych Fundacji IDEANOVA. W grudniu fundacja zaprosiła nas na koncert kolęd i pastorałek do Łukowicy.

W przeddzień Święta Zmarłych delegacja zarządu odwiedziła sądeckie cmentarze, by na grobie patrona Oddziału prof. Feliksa Rapfa oraz na grobach przewodników, koleżanek i kolegów, dla których ziemskie wędrowanie dobiegło końca zapalić znicze pamięci. 1 listopada przewodnicy i członkowie Oddziału włączyli się w XXII kwestę „Ratujmy Sądeckie Nekropolie”.

W 2023 roku wydano kolejny, 80 numer pisma „Beskid” pod redakcją Marii Dominik. Druk został sfinansowany ze środków pochodzących z 1,5%. Biblioteka oddziałowa posiada w swoich zasobach 7325 woluminów. Stroną internetową administruje Dariusz Tambor. Krystyna i Zbigniew Smajdorowie opracowali kolejny tom kroniki za 2022 rok.

Oddziałowa Komisja GOT w 2023 roku zweryfikowała łącznie 125 odznak, w tym: Ku Wierchom – 2, GOT PTT kat. II – 19 (brązowych – 7, srebrnych – 7, złotych – 5), GOT PTT kat. I – 9 (srebrnych – 7, złotych – 2), Korona Beskidów Polskich – 10, Główny Szlak Beskidzki – 6, Mały Szlak Beskidzki – 11, Główny Szlak Sudecki – 1, Główny Szlak Świętokrzyski – 24, Główny

Szlak Sudecki – 3 oraz 41 odznak Turystycznej Korony Tatr (brązowych – 17, srebrnych – 17, złotych – 7). Rozprowadzono 155 legitymacji PTT, 556 książeczek różnego rodzaju odznak PTT, 50 odznak TKT oraz 15 odznak przewodnickich. Komisję jednoosobowo prowadzi Władysław Łoboz.

Klub Przewodników kierowany przez Krzysztofa Jankowskiego liczy 13 przewodników z uprawnieniami państwowymi oraz 6 przewodników GOT PTT. Jego członkowie uczestniczyli we wszystkich aspektach działalności Oddziału, a przede wszystkim w organizacji i prowadzeniu społecznie wycieczek organizowanych przez Oddział.

Szkolne Koło PTT przy Szkole Podstawowej w Łabowej zorganizowało w 2023 roku 8 wycieczek: do Schroniska nad Wierchomlą, na Kramarkę w Roztoce Ryterskiej i Miejską Górę w Starym Sączu, na Przehybę, Lubomir, Babią Górę połączoną ze sprzątaniem szlaku, Wysoki Wierch, do Gorlic i cmentarz wojenny Pustki w Łuźnej oraz do Schroniska pod Durbaszką, gdzie miała miejsce turystyczna wigilia Koła. W wycieczkach tych wzięło udział ponad 220 uczniów. Opiekunką Koła jest Dorota Cycoń..

Akademickie Uczelniane Koło PTT przy WSB-NLU wzięło udział w Biegu i Rajdzie Kurierów Sądeckich z Rytra na Przehybę oraz włączyło się w organizację biegu charytatywnego Run 4 a smile w Miasteczku Galicyjskim.

Sekcja Wysokogórska pod przewodnictwem Stanisława Papciaka w 2023 roku działała bardzo aktywnie. Początek roku to oczywiście sezon zimowy, kiedy to działalność skupiała się głównie na wyjściach skituarowych. Rejon działania to w większości Tatry, Beskidy oraz Bieszczady. W Tatrach udało się zrealizować kilka wyjść i zjazdów na nartach z takich szczytów i przełęczy jak: Koprowy Szczyt, Salatyn, Brestowa, Wschodnie Żelazne Wrota, Siarkańska Przełęcz i Skrajny Salatyn. W okresie letnim natomiast odbyło się wiele wyjazdów typowo wspinaczkowych, w których członkowie sekcji mierzyli się ze sporymi trudnościami. Bardzo aktywny w tym sezonie okazał się zespół w składzie Artur Łukaszuk i Andrzej Czełusniak, którzy w tym sezonie pokonali kilka bardzo trudnych i pięknych tatrzańskich dróg.

Sekcja Biegowa była partnerem biegu charytatywnego Run 4 a smile oraz organizatorem Rajdu Kurierów Sądeckich. Członkowie sekcji startowali m.in. w 5 maratonach i 4 półmaratonach. Najaktywniejszym zawodnikiem był przewodniczący sekcji Ryszard Tobiasz, który wystartował w 3 maratonach, 2 półmaratonach i biegu na 30 km oraz Marcin Zieliński, startujący w prestiżowych maratonach w Chicago i Dublinie.

Seniorzy zrzeszeni w PTT „Beskid” zorganizowali na zasadach partnersko-towarzyskich 50 wycieczek górskich i krajoznawczych oraz 10 wyjazdów na baseny geotermalne w Vrbovie, w których uczestniczyło łącznie ponad 2500 osób.

Sekcja Narciarska prowadzona przez Roberta Biernackiego zorganizowała w lutym, w okresie ferii szkolnych czterodniowy wyjazd w góry Sanocko-Turczańskie, z którego skorzystały zarówno dzieci jak i dorośli. Narciarze zjazdowi szusowali na stacjach narciarskich Gromadzyń, Laworta i Wańkowa. Narciarze skituarowi i biegowi realizowali swój program w okolicznych górach i na trasach biegowych.

Sądecka Grupa Rowerowa PTT pod przewodnictwem Piotra Połomskiego nie prowadziła działalności zorganizowanej, a jedynie ograniczała się do indywidualnej aktywności członków.

W 2023 roku członkowie PTT „Beskid” byli wielokrotnie wyróżniani za społeczną działalność. Podczas Sądeckich Obchodów Światowego Dnia Turystyki w Nawojowej Jolanta Augustyńska została wyróżniona Nagrodą Starosty Nowosądeckiego za osobiste zaangażowanie w działania na rzecz turystyki oraz wkład w propagowanie atrakcyjności turystycznej Sądecczyzny. Krzysztof Jankowski został laureatem Sądeckiego Laura Turystycznego w kategorii „Osobowość sądeckiej turystyki 2023” za dokonania oraz inicjatywę na niwie turystyki na Sądecczyźnie.

Podczas obchodów 150-lecia PTT w Zakopanem Władysław Łoboz został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi, a Jolanta Augustyńska Brązowym Krzyżem Zasługi, przyznanych przez Prezydenta RP. Minister Sportu i Turystyki wyróżnił Krzysztofa Jankowskiego i Ryszarda Maleszę Odznaką Honorową „Za zasługi dla turystyki”. Złote Odznaki PTT z Kosówką przyznane przez Zarząd Główny PTT otrzymali Krzysztof Jankowski i Jan Liber.

Marszałek Województwa Małopolskiego Witold Kozłowski wyróżnił Oddział Dyplomem Uznania „Za całokształt realizowanych inicjatyw na rzecz lokalnej społeczności, trafne i skuteczne dostosowanie działań do potrzeb regionalnych oraz mieszkańców Małopolski”.

Oddział otrzymał też dwa podziękowania: od prezesa Stowarzyszenia „Blżej Sącza” za pracę i wkład włożony w organizację Święta Aktywności Obywatelskiej 2023 oraz od prezesa Zarządu Głównego PTT za aktywny udział w imprezie turystycznej „Od granic do granic”.

Michał Osysko zdobył wyróżnienie w konkursie fotograficznym „150 lat PTT – lata mijają, piękno gór trwa”.

Robert Cempa został uhonorowany przez prezesa Oddziału grawertonem za poprowadzenie społecznie 100 wycieczek dla PTT „Beskid”.

Zbigniew Smajdor

Zarządu Oddziału:

Prezes: Zbigniew Smajdor

Wiceprezes: Władysław Łoboz

Sekretarz: Beata Lorek

Skarbnik: Ryszard Groń

Członkowie: Krzysztof Jankowski, Piotr Połomski, Dariusz Tambor, Aleksander Groński

Komisja Rewizyjna:

Przewodnicząca: Lucyna Migacz

Zastępca przewodniczącego: Jacek Bereziński

Sekretarz: Katarzyna Hejmej

Członkowie: Barbara Michalik, Alicja Sadłoń

Sąd Koleżeński:

Przewodniczący: Jan Liber

Zastępca przewodniczącego: Paweł Myślik

Sekretarz: Jolanta Augustyńska

Członkowie: Iwona Kowalczyk-Tudaj, Andrzej Połomski